

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2016-09-08
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
4734-16

KONKURRENSVERKET	
2016-09-15	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Semrén & Månsson AB, 556748-3044
Polhemsplatsen 5
411 11 Göteborg

Ombud:

Advokaten Anders Nilsson och biträdande juristen Hanna Lundqvist
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

MOTPART

Västra Götalands läns landsting – Västfastigheter, 232100-0131
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Ombud:

Regionjuristen Johanna Svensson
samma adress

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 429858

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag-fredag
08:00-16:00

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-08Sida 2
4734-16**BAKGRUND**

Västra Götalandsregionen, Västfastigheter (nedan Västfastigheter) genomför en upphandling, *Ramavtal 2016 tekniska konsulttjänster- arkitekt kvalificerad omr. VF, dnr FAST 414-2015*.

Av tilldelningsbeslut av den 21 april 2016 framgår att Semrén & Månsson AB inte har bedömts kvalificera sig för utvärdering.

Utredningen visar att anledningen till att anbudet från att Semrén & Månsson AB förkastades var den offerterade konsulten M.B. inte bedömdes uppfylla det uppställda kravet på att ha haft rollen som handläggande arkitekt i referensprojektet.

YRKANDEN M.M.

Semrén & Månsson AB yrkar att upphandlingen ska rättas på sådant sätt att ny anbudsutvärdering sker varvid bolagets anbud ska beaktas och anför i huvudsak följande. Bolaget har offererat fyra handläggande arkitekter som uppfyller de ställda kraven. En av de offererade handläggande arkitekterna är M.B. Hennes första referensprojekt avser neonatalavdelningen på Södra Älvsborgs sjukhus, där hon hade rollen som både handläggande och uppdragsansvarig arkitekt. I anbudet anges att hon har varit uppdragsansvarig arkitekt och hållit i hela programarbetet och projekteringen, vilket är typiska ansvarsområden och uppgifter för en handläggande arkitekt. Bolaget har följaktligen beskrivit att hon har haft rollen som handläggande arkitekt. Eftersom hon har offererats som handläggande arkitekt måste det finnas starka skäl för att anbudet ska kunna förkastas på grund av att ordet handläggande saknas i beskrivningen. Det står i strid med proportionalitetsprincipen att förkasta anbudet uteslutande av den anledningen. Det finns dessutom inget krav i förfrågningsunderlaget på att

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM
2016-09-08**Sida 3
4734-16

ordet måste användas i beskrivningen. Det strider mot principen om transparens att tillföra ett sådant krav i utvärderingsfasen. Om Västfastigheter skulle ha kontaktat angivna referenter i enlighet med vad som anges i anbudsformulärets flik 4.1. hade referenten kunnat bekräfta att M.B. haft rollen som handläggande arkitekt. Om den upphandlande myndigheten kräver bevisning i form av referensprojekt måste utgångspunkten vara att bevisningen ska kontrolleras. Sammanfattningsvis har Västfastigheter agerat i strid med principerna om likabehandling, transparens och proportionalitet genom att förkasta anbudet från bolaget trots att anbudet uppfyller samtliga obligatoriska krav. Västfastigheter har endast tilldelat tre leverantörer ramavtal trots att avsikten varit att fyra leverantörer skulle tilldelas ramavtal. Bolaget skulle följaktligen ha tilldelats ramavtal om anbudet inte hade förkastats. Bolaget har därför lidit eller i vart fall riskerat att lida skada.

Västfastigheter anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Det har inte ställts krav på att ordet handläggande ska finnas med i beskrivningen av den offererade konsultens arbetsuppgifter och roll i referensprojektet. Västfastigheters anbudsutvärderingsgrupp är dock av uppfattningen att det inte är samma typ av arbetsuppgift att vara handläggande arkitekt i ett projekt som att vara uppdragsansvarig arkitekt eller att hålla i program eller projekttering. Samtliga anbud där det har uppgivits att den offererade konsulten har haft dessa arbetsuppgifter har därför förkastats i enlighet med likabehandlingsprincipen. Utifrån hur Semrén & Månsson AB har beskrivit övriga offererade konsulters arbetsuppgifter framstår det som att inte heller bolaget menar att rollen som handläggande arkitekt med självklarhet innehas av den som har utfört dessa uppgifter. Bolaget har i vart fall inte beskrivit vad en handläggande arkitekts arbetsuppgifter är på ett såpass tydligt sätt att Västfastigheter kunde ha godtagit anbudet utifrån beskrivningen utan att riskera att bryta mot likabehandlingsprincipen. Semrén & Månsson AB har inte visat att

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-08Sida 4
4734-16

Västfastigheter har agerat i strid med de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU och kan således inte ha lidit skada eller riskerat att lida skada på ett sådant sätt som avses i 16 kap. 6 § LOU.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Västfastigheter haft rätt att förkasta anbudet från Semrén & Månsson AB.

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i LOU. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Av 1 kap. 9 § LOU följer att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap 4 § LOU får allmän förvaltningsdomstol överpröva en upphandling efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada.

För att grund för ingripande mot upphandlingen ska föreligga är det inte tillräckligt att sökanden anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada, utan sökanden ska visa att han har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats (jfr HFD 2013 ref. 53).

Västfastigheter har förkastat anbudet på den grunden att den av Semrén & Månsson AB offerterade konsulten M.B. inte bedömts uppfylla det

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM
2016-09-08**Sida 5
4734-16

uppställda kravet på att ha haft rollen som handläggande arkitekt i referensprojekten.

I förfrågningsunderlaget föreskrivs – såvitt nu är av intresse – följande:

AUB.31 Anbuds form och innehåll

Anbud ska avges på svenska och i enlighet med förfrågningsunderlaget.

[...]

Anbudet ska avges helt enligt förfrågningsunderlaget och anbudsformuläret samt innehålla begärda uppgifter i föreskriven form.

[...]

Uppfyllelse av krav godkänns inte på annat sätt än genom ifyllt anbudsformulär.

Vidare föreskrivs följande:

AUB.51 Prövning av anbudsgivare

[...]

Tekniska och yrkesmässig kapacitet

Anbudsgivare ska ha erfarenhet av uppdrag motsvarande offererat teknikområde.

Bedömningen av anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet görs utifrån referensprojekt som anbudsgivaren skall ange i enlighet med 07.2 Anbudsformulär flik 3.0 kvalificering av Leverantör.

I anbudsformuläret flik 4.1 anges bl.a. följande:

Frågor kommer att skickas ut till i anbudet angivna referenter av upphandlande myndighet. Referenstagning kommer att ske med start den 2016-03-07- 2016-03-16.

Frågorna som kommer att ställas finns under fliken "5.0 referensprojekt".

[...]

Offererade konsulter skall ha haft rollen som handläggande arkitekt i de lämnade projekten.

I anbudsformulärets flik 4.1 har det således uppställts krav på att offererade konsulter ska ha haft rollen som handläggande arkitekt i referensuppdragen. Av formuläret framgår vidare att anbudsgivaren ska ange vilken roll och

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-08Sida 6
4734-16

vilka arbetsuppgifter som konsulten har haft i referensprojektet. Det har emellertid inte uppställts något uttryckligt krav på att titeln "handläggande arkitekt" ska användas i anbudsgivarnas beskrivning. Enligt förvaltningsrättens mening har det därför inte funnits förutsättningar för att förkasta anbudet endast på grund av att titeln saknas i beskrivningen.

Västfastigheter har dock gjort gällande att inte heller den lämnade beskrivningen visar att M.B. har haft rollen som handläggande arkitekt.

Det kan härvid noteras att Västfastigheter inte närmare har beskrivit rollen som handläggande arkitekt i förfrågningsunderlaget. Det har inte heller framkommit att det finns någon allmängiltig definition av vad som innefattas i den aktuella rollen. Semrén & Månsson AB kan mot denna bakgrund inte anses ha visat att den omstridda beskrivningen visar att M.B. har haft rollen som handläggande arkitekt.

Semrén & Månsson AB har gjort gällande att M.B. uttryckligen har offererats som handläggande arkitekt och att referenten hade kunnat bekräfta att hon har haft den roll om referenten hade kontaktats i enlighet med informationen i anbudsformuläret.

Det framgår visserligen av anbudsformuläret att upphandlande myndighet kommer att skicka ut frågor till angivna referenter – frågorna har specificerats närmare under flik 5.0. Förvaltningsrätten kan konstatera att frågorna till referenterna har syftat till att verifiera de uppgifter som anbudsgivarna själva har lämnat och till att få en bedömning av hur väl arbetet har utförts. Frågornas formulering medför att Semrén & Månsson AB inte har kunnat utgå från att bedömningen skulle baseras på annat än den i anbudet lämnade beskrivningen. Västfastigheter har inte haft någon skyldighet att på eget initiativ inhämta uppgifter om vilken roll konsulten haft i referensuppdraget. Semrén & Månsson AB kan därför inte anses ha

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

DOM
2016-09-08

Sida 7
4734-16

visat att beslutet att förkasta anbudet står i strid med LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Magnus Nylander
Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Kristin Palm.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.